

A felnőttképzés jelene és jövője

“A tanulás a legerősebb fegyver, amivel megváltoztathatod a világot.”

Nelson Mandela

2024-es eredmények

Felnőttképzési Főosztály munkatársai nagy lelkesedéssel vágtak neki a tavalyi évnek. Olyan új, nemzetközi szinten is elismert, innovatív programok bevezetésén dolgoztak, amelyek segítségével a 2020-ban megreformált terület egy még eredményesebb rendszerré válhat, hozzájárulva a tudás- és munkaalapú társadalom és gazdaság létrehozásához.

Céljaink

Rohamosan fejlődő világunk jelentős kihívások elé állítja a munkavállalókat. A technológiai változások és a mesterséges intelligencia térnyerése miatt sokan érezhetik úgy, hogy meglévő tudásuk és tapasztalatuk gyorsan elavul, veszélyeztetve munkahelyük és egzisztenciájuk megőrzését.

A felnőttképzés kifejezett célja, hogy e kockázatokat mérsékelje vagy kiküszöbölje.

Az oktatási ágazaton belül talán ez a szakterület nyújt elsődlegesen olyan lehetőségeket, amelyekkel tudásunkat gyorsan és hatékonyan fejleszthetjük. Bár a szakértők sem rendelkeznek jövőlátó varázsgömbbel, egyedülálló informatikai rendszereik révén korszerű munkaerőpiaci előrejelzéseket készítenek, amelyek segítenek megjósolni a következő évek képzési trendjeit. Az újonnan megszerzhető szakmákkal a magyar munkaerő szakképzettsége versenyképessé válik, támogatva a gazdasági növekedést, az innovációt.

Motivációnk, hogy képzéseink révén minden korosztály magabiztosan és felkészülten vegye a pályáját érintő akadályokat.

Az egész életen át tartó tanulás támogatására az IKK honlapon 2024. augusztus 1-én elindult a Kulturális és Innovációs Minisztérium Felnőttképzési Főosztályának [aloldala](#). A honlap kiemelt célja, hogy folyamatos tájékoztatást nyújtson az olvasóknak a dinamikusan megújuló hazai felnőttképzési rendszerről és annak lehetőségeiről. Küldetésünk, hogy a téma iránt érdeklődőket megismertessük a megújult felnőttképzés rendszerével, elért eredményeivel, szereplőivel, jogszabályi háttérrel, támogató szervezeteivel és projektjeivel.

2024 eredményei számokban

A felnőttképzési adatszolgáltatási rendszer (FAR) adatai alapján megjelent beszédes statisztikák szerint a felnőttképzésben aktív képző intézmények esetében 2024. december 31-én felnőttképzési engedéllyel 922 szervezet vagy személy rendelkezett, és a kimutatás szerint 15.721 bejelentett képző volt. E témérdek számú képző 2024-ben összesen 429.307 képzést szervezett a megújított felnőttképzési rendszerhez igazodva.

A tanulni vágyókat illetően 2024-ben 2.271.236 fő (melyből 1.545.719 fő különböző személy) vett részt a megújult felnőttképzésben. A résztvevők 51,78%-a férfi, 48,22%-a nő, a nők átlagosan több különböző képzésben vesznek részt egyszerre. Az idei évben az Oktatási asszisztens, az Elektromos hálózat-szerelő,-javító, valamint a Bolti eladó tanfolyamok iránt érdeklődtek a legtöbben.

A felnőttképzések iránt megnövekedett igényt nemzetközi összehasonlító vizsgálatok is kitűnően alátámasztották. 2023 áprilisában jelent meg az európai szintű Munkaerő Felmérés jelentése, miszerint – a felmérést megelőző 4 hetes időszakot tekintve - felnőttképzési részvételi arány hazánkban a 2021-es évhez

(5,9%) képest 2%-ot javult, és elérte a 7,9%-ot. A felmérést megelőző 12 hónapos időszakot tekintve azonban ennél is jobban teljesített a képzéseket tekintve a hazai lakosság. Az Eurostat felmérése alapján, míg az uniós átlag 46,6%-49,4% között volt, addig hazai viszonylatban a felnőtt lakosság már 62,4%-a vett részt valamilyen képzésben. Az arány a 2016-os felmérés 55,7%-os eredményéhez képest és nemzetközi viszonylatban is kedvező javulást mutat.

§ Jogsabályok §

A felnőttképzést érintő szabályozás területén is több újítás vette kezdetét 2024-ben. A 11/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a felnőttképzésről szóló törvény végrehajtásáról, valamint az Igazgatási szolgáltatási díjakkal kapcsolatos reformok előkészítése történt meg.

A felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény a terület 2019-es megreformálása óta nem változott, azonban most többek között a mérlegelési jogkör került enyhítésre. Az új szabályozás mérlegelési jogkört vezet be a jogszabálysértés esetére kiszabandó bírság mértékére vonatkozóan, amely differenciálási lehetőséget nyújt a hatósági feladatokat ellátó Pest Vármegyei Kormányhivatal részére.

A frissítések a jogszabály alapján szervezett képzéseket is érintették. A módosítás a szabályok egységesítése céljából rögzíti a képzési dokumentumok megőrzésének idejét. Továbbá a felnőttképzési szakértők képzési rendszere is megújításra került, így az alapképzés mellett bevezetésre kerül a továbbképzés intézménye.

A decemberben megjelent felnőttképzési mikrotanúsítványokról szóló miniszteri rendelet részletszabályokat tartalmaz annak érdekében, hogy a felnőttképzésben is indulhassanak mikrotanúsítványt adó képzések.

A változásokat is összefoglaló, újonnan megjelenő jogértelmezési segédletünkről

bővebb tájékoztatást aloldalunkon nyújtunk, melyet a jövőben is érdemes lesz rendszeresen felkeresni.

Nemzetközi projektek hazai megvalósítása

A folyamatos megújuláson túl, elengedhetetlennek tartjuk, a kitekintést, a külföldi irányzatok, előrejelzések megismerését. Hiszen csak úgy tudunk versenyképes opciókat kínálni, ha olyan nemzetközi szinten elismert módszereket és tapasztalatokat építünk be projektjeinkbe, amelyekkel itthon és külföldön is egyaránt sikeresen tud érvényesülni a magyar munkavállaló.

2024-ben két ilyen projekt kialakításán munkálkodtak szakértőink. Ahogy arról már aloldalunkon is tudósítottunk, a tanácsi ajánlást követően Magyarország Kormánya elnyerte a támogatást a DG Reform Főigazgatóságtól (Európai Bizottság, Strukturálisreform-támogató Főigazgatóság) 2022-ben az **egyéni tanulási számlák** (ILA vagy magyarul ETSZ) rendszerének, majd 2023-ban a **mikrotanúsítvány** rendszereinek magyarországi kialakítására.

✓ Egyéni Tanulási Számla rendszer

Az egyéni tanulási számla (ETSZ) magyarországi bevezetése pozitív előnyökkel járhat az ország gazdasága és munkaerőpiaca számára, segíthet a készségbeli hiányosságok felszámolásában és a felnőttkori tanulásban és oktatásban való részvétel szintjének emelésében. Célja, hogy minden állampolgár számára elérhető legyen az élethosszig tartó tanulás lehetősége.

Az ETSZ egy olyan virtuális számla, amellyel a jogosultságok és a támogatások mindig az igényekhez és a rendelkezésre álló forrásokhoz igazíthatók. A hangsúlyt az egyénre helyezi, ellentétben a korábbi támogatási programokkal, amelyek többnyire általánosabb keretek között működtek. Ennek köszönhetően az egyén maga választhatja ki a számára megfelelő képzést, miközben számos támogató funkció is rendelkezésére áll.

Az ETSZ koncepcionális tervezése az AARC által vezetett konzorcium támogatásával 2023 januárjában kezdődött el és 2024 májusáig tartott. Az ETSZ országos szintű bevezetése érdekében a Felnőttképzési Főosztály koordinálásában különböző szintű és méretű egyeztetések zajlottak az első negyedévben. A téma jelentőségét mi sem bizonyítja jobban, hogy 8 szakpolitikai terület (foglalkoztatás, gazdaságfejlesztés/kkv-k, digitalizáció, szociális partnerek, társadalmi befogadás, irányító hatóságok, szakképzés, felsőoktatás) fogott össze azért, hogy a magyar társadalom minél szélesebb körben és minél hatékonyabb módon tudja igénybe venni az egyéni tanulási számla rendszer kínáلتa lehetőségeket. A hazai

egyeztetéseken kívül a konzorcium támogatásával fókuszcsoportos interjúkat végeztünk és konzultációt folytattunk 37 résztvevővel.

Az ETSZ projekt és a Készségek 2023-as Európai Évének magyarországi közös, záró rendezvényére 2024. 05. 14-én került sor, melyről bővebben a RENDEZVÉNYEINK menüpont alatt olvashatnak. Bár az ETSZ projekt bevezetésének kidolgozása lezárult, a munka azóta is folytatódik. Az első nagyobb eredmények 2025. év első felében várhatók. A további fejlesztés lépései meghatározó szerepet játszanak majd az egyéni tanulási számlák rendszerének megvalósításában.

✓ Mikrotanúsítvány keretrendszer

A DG Reform Főigazgatóságával közös munkához kapcsolódó másik technikai támogatási projekt, a mikrotanúsítvány keretrendszer hazai kialakítása, amely az **Európai Tanács** ajánlásán alapul és lehetővé teszi kis volumenű tanulási egységek elvégzését, amelyeket gyorsan és hatékonyan lehet elismerni a munkaerőpiacon.

A felnőttképzési terület eredményes munkája révén a hazai adaptáció jelentős állomása a 2023. október 4-én megrendezett "Egységes Mikrotanúsítvány Rendszer (EMR) és az Egyéni Tanulási Számla (ETSZ) magyarországi helyzete" című konferencia. A rendezvényen ismertetésre került a minisztérium álláspontja és a szakértők elképzelései a magyarországi megvalósítással kapcsolatban.

A keretrendszer kialakításának másik fontos lépéseként 2024. január 24-én megrendezésre került a Felnőttképzési Főosztály szervezésében, a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal által irányított AL AGENDA konferenciasorozat eseményeként a *Mikrotanúsítvány – tematikus workshop* elnevezésű program. A találkozó célja volt, hogy a releváns területek szakmai vezetői megvitassák a mikrotanúsítványok magyarországi keretrendszerének kialakításáról szóló koncepció következő mérföldkövét. A mikrotanúsítványok bevezetése jelentős fordulóponthoz érkezett 2024. december 3-án, hiszen ekkor jelent meg a Magyar Közlönyben az a miniszteri rendelet, miszerint felsőoktatási pilot projekteken túl a felnőttképzésben is lehetővé válnak a mikrotanúsítványokat adó képzések indítása.

A felsőoktatásban a mikrotanúsítvány a tárgyleírást és kreditértéket is tartalmazó igazolás, amely a felsőoktatási intézmény

valamely kurzusának, moduljának, részismereti vagy mikroképzésének elvégzése révén megszerzett tanulási eredményt igazoló közokirat.

A fentiekkel szemben a felnőttképzés területe új megközelítést alkalmaz, ugyanis a mikrotanúsítvány munkaerőpiaci értékét nem a konkrét intézmény, hanem a mikrotanúsítványt adó képzés tananyagának és az elsajátítandó tanulási eredményeinek szabályozásán keresztül teremti meg.

A projekt alapvető célja a három oktatási terület által kiállított mikrotanúsítványok egységes rendszerének kialakításához kapcsolódó szakmai támogatás. Így a felsőoktatás, a szakképzés és a felnőttképzés területei közösen dolgoznak a hazai keretrendszer létrehozásában. A közös munka a szakképzést érintő szabályozás kialakításával folytatódik, amellyel kapcsolatos jelentősebb eredmények 2025. első felére várhatók.

✓ Készségek Európai Éve

Az Európai Parlament és a Tanács 2023. május elején a 2023-as évet a Készségek 2023-as Európai Évéként határozta meg. A magyar Kormány erre reagálva az 1276/2023. kormányhatározatban rögzítette az ellátandó feladatokat a 2024. december 31-ig terjedő időszakra.

A program célja, hogy felhívja a figyelmet az egész életen át tartó tanulás fontosságára, megszólítva az álláskeresőket a vállalkozásokat, a gazdaság szereplőit és egyben segítse a zöld és digitális átállást, az innovációt és hazánk versenyképességének javítását. A tematikus év kiemelt feladata volt, hogy hozzájáruljon a főként kis- és középvállalkozásokat sújtó szakemberhiány enyhítéséhez. Fókuszba került a munkavállalók át- és továbbképzésének szükségessége, a munkaerőpiaci részvétel növelése és a tehetségek kinevelésének és megtartásának előmozdítása.

A tematikus év során, Magyarországon 44 program került megrendezésre. A 2023-as Készségek Európai Évének záróeseménye 2024. 05. 14-én az Egyéni Tanulási Számlák magyarországi bevezetését támogató projekt záró konferenciájával együtt került megrendezésre. A rendezvényen mintegy 100 fő vett részt online, illetve személyesen. A tematikus év hivatalos záróeseményét követően új szemlélettel és megújult lelkesedéssel folytatódott a munka és a fejlődés a készségfejlesztés világában.

Programkövetelmények

A felnőttképzési terület egyik kiemelt tevékenysége a szakmai képzések kimeneti követelményeit meghatározó programkövetelmények nyilvántartásba vétele, azok módosítása vagy esetleges törlése. A szakképzés és felnőttképzés megújításakor szakmai képzés keretében megszerezhető szakképesítések köre nem került jogszabályban rögzítésre. Szakmai képzés a miniszter által

nyilvántartásba vett Programkövetelmény alapján indítható. A Programkövetelmények tartalmazzák a szakmai képzés tartalmi (kimeneti) követelményeit és a szakmai képzéshez kapcsolódó – a szakmai képzéstől elváló és függetlenül szervezett – képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírását. Programkövetelményre, illetve annak módosítására vagy törlésére bárki javaslatot tehet.

A programkövetelményekkel kapcsolatos feladatok ellátása 2023. március 1-jétől került a Felnőttképzési Főosztály hatáskörébe. 2024. január 1-je és december 31-e között több mint 50 db programkövetelmény nyilvántartásba vételére/engedélyezésére irányuló kérelem érkezett be a minisztériumba, szemléltetve a hazai felnőttképzés dinamikus fejlődését. Az eljárások 19 ágazat közül 13 ágazatot érintettek. 2024. év végi jogszabály módosítás lehetőséget nyújt a bemeneti feltételek felülvizsgálatára, megteremtve a munkaerőpiaci igényekre való gyors reagálás lehetőségét a szakmai képzések esetén is. A bemeneti feltételek vonatkozásában érkezett megkeresésekre való gyors reagálás érdekében a felnőttképzésért felelős miniszter saját hatáskörben is egy évben egyszer módosítással élhet. Az eddigi eredmények egyértelműen azt mutatják, hogy

a magyar felnőttképzés szereplőinek folytonos igénye van az új szakmai képzésekre vagy a meglévők aktualizálására.

Ez gyorsan bővülő képzési kínálatot eredményez a tanulni vágyó felnőtt lakosság számára, hozzájárulva az egész életen át tartó tanuláshoz.

A munkavállalók át- és továbbképzése, a vállalatok támogatása

A termelékenység javításához a strukturális változások, a technológiai fejlődés és a digitalizáció következtében átalakuló munkaerőpiaci igényeknek megfelelő, illetve az exportpiacra lépéshez szükséges készségekkel rendelkező, a változásokhoz alkalmazkodni képes munkaerőre van szükség. 2021-ben e célt szolgálva indult útjára a Nemzetgazdasági Minisztérium vezetésével, a Kulturális és Innovációs Minisztériummal, valamint a területileg illetékes vármegyei kormányhivatalokkal közösen a **„munkavállalók és vállalatok alkalmazkodóképességének és termelékenységének javítása a munkaerő fejlesztésén keresztül” megnevezésű GINOP Plusz-3.2.1-21** számú, 70 milliárd forint keretösszegű projekt, amely támogatja a munkavállalók kompetenciafejlesztését, képzését felnőttképzők bevonásával.

2024-ben a 3. hirdetményi szakaszban több könnyítés is betervezésre került, mint pl.: továbbfoglalkoztatási kötelezettség csökkentése, béremelési kötelezettség eltörlése, valamint a magas energaintenzív ágazatok kedvezőbb támogatásban részesülhetnek, és végül a rövid ciklusos, felsőoktatási mikrotanúsítványt adó képzések is támogathatóvá válnak a támogatási program keretében. A támogatási kérelmeket eredetileg 2024. 03. 01-06. 30. között nyújthatták be a vállalkozások a harmadik hirdetményi szakaszban, ám a nagy érdeklődésre tekintettel a 3. szakasz „3. B” néven 2024. 11. 30-ig meghosszabbításra került azzal a változással, hogy az energaintenzív ágazatokra vonatkozó

kedvezőbb támogatási feltételeket csak 2024. 06. 30-ig lehetett igénybe venni.

A 2024. november 30-án befejeződött program 3. hirdetményszakaszában összesen 3313 db pályázat érkezett be, az igényelt képzések száma pedig 13 115 db. A megítélt összes támogatás több mint 21 milliárd forint, melyből a képzési támogatás 11 milliárd forint. A projekt a vállalkozások számára a jövőben is rendelkezésre áll, hiszen várhatóan 2025. első negyedévében újra alkalom nyílik a támogatási kérelmek benyújtására.

3313 db A beérkezett pályázatok száma	13 115 db Az igényelt képzések száma
20 Mrd Ft Igényelt képzések száma	11 Mrd Ft Képzési támogatás

Köszönet

Köszönjük kollégáink, szakmai partnereink és a kapcsolódó szakterületek munkatársainak egész éves eredményes munkáját és hozzájárulását a magyar felnőttképzéshez.

Hisszük, hogy képzéseink révén nemcsak munkahelyekre, hanem hivatásra is lelnek az emberek, hisz mi lehet jobb annál, mint szeretni, amit csinálunk és tudni, hogy annak van értéke.

